

จั่ว冒

ที่ นท ๐๘๑๖.๔/ว ๑๐๑๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง การรายงานข้อมูลการจัดกิจกรรมตามแนวทางการดำเนินการเพื่อป้องกันเด็กจนน้ำในเด็กปฐมวัย
ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้อำนวยการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ นท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๒๙๖ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ นท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๔๗๙ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๐
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงานข้อมูลการจัดกิจกรรมฯ

จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ และ ๒ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้แจ้งซักซ้อมแนวทาง
การป้องกันเด็กจนน้ำในเด็กปฐมวัย โดยขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบรรจุเรื่องการป้องกันการจนน้ำ
ในเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และครุภูมิแลเด็ก/ผู้ดูแลเด็กจัดการสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ปลอดภัย
ความโลภดแจ้งแล้ว นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้มีข้อมูลว่าศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการดำเนินงานตามแนวทางการป้องกันเด็กจนน้ำในเด็กปฐมวัย
โดยมีการจัดกิจกรรมหรือกำหนดแนวทางการดำเนินการเพื่อป้องกันเด็กจนน้ำในเด็กปฐมวัย
เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการการจัดแผนเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ดังนี้
จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดดำเนินการ
รายงานข้อมูลการจัดกิจกรรมตามแนวทางการดำเนินการเพื่อป้องกันเด็กจนน้ำในเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนา
เด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามแบบรายงานการจัดกิจกรรมฯ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยขอให้
จังหวัดรวบรวมแบบรายงานข้อมูลดังกล่าวจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบไฟล์ Microsoft Word
เพื่อส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ E-mail : 0816.4dla@gmail.com
โดยระบุหัวเรื่องการส่ง “การจัดกิจกรรมตามแนวทางการดำเนินการเพื่อป้องกันเด็กจนน้ำฯ จังหวัด ...”
ภายในวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนา ยันตร์โกวิท)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น
กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
โทร. ๐ - ๒๒๔๑ - ๙๐๒๑-๓ ต่อ ๔๐๓-๔๑๐ โทรสาร ต่อ ๔๑๘

ଶ୍ରୀ ପାତ୍ରକାନ୍ତିକା
ଶ୍ରୀ ମନ୍ଦିର ପାତ୍ରକାନ୍ତିକା

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนกรุงราษฎร์สีมา เขตดุสิต กรุงฯ ๑๐๓๐๐

၆၀ တုလာကမ ၂၄၁ၦ

เรื่อง ชักซ้อมการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕๔ กำหนดว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นสถานศึกษาพัฒนาเด็กปฐมวัยตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนั้น จึงต้องจัดการศึกษาในระดับก่อนวัยเรียนให้มีมาตรฐานและมีคุณภาพ ตอบสนองกับนโยบายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีมาตรฐานและมีคุณภาพตามมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ รวมทั้งตอบสนองกับนโยบายในการพัฒนาเด็กปฐมวัยของประเทศไทยตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้เด็กปฐมวัยที่เข้ารับการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาต่อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเติบโตเป็นทรัพยากรมบุรุษที่มีคุณค่า ของประเทศไทย ได้แก่ มีวินัย มีคุณธรรมและจริยธรรม และมีความพอเพียง เป็นต้น จึงขอให้จังหวัด แจ้งซักซ้อมการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่อง “วินัยในเด็กปฐมวัย” ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง ดำเนินการจัดให้มีกิจกรรมหรือกิจกรรมประจำวัน ของเด็กที่ส่งเสริมการปลูกฝังจิตสำนึกระบบทั้ง ๕ ด้าน ให้เด็กได้รับการฝึกฝนและพัฒนา ตามที่กำหนดไว้ใน “วินัยในเด็กปฐมวัย” โดยให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกแห่ง จัดให้มี กิจกรรมหรือกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

๑.๑ กิจกรรมสุดมนต์ ให้พระ ในตอนเช้าหน้าเสาธง และอาจจัดให้มีกิจกรรมสุดมนต์และนั่งสมาธิ ทุกวันศุกร์ก่อนกลับบ้าน (สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่นับถือศาสนาอื่นๆ ให้จัดกิจกรรมตามหลักการของตนเอง)

๑.๒ กิจกรรมการเข้าແກ່ຮອດຄອຍຕາມລຳດັບກ່ອນທັງເພື່ອທຳກິຈກະນົດຕ່າງໆ ແລ້ວ ການເຂົ້າແກ່ໄວ
ເພື່ອຮັບຄາຫາເສີມ (ນມ) ໂຮງຮຽນ ການຮັບປະຫານຄາຫາລາງວັນ ອີເກມເຂົ້າແກ່ເພື່ອເດີນໄປທຳກິຈກະນົດຕ່າງໆ
ເພື່ອໃຫ້ເກີດຮັບກັນການຮອດຄອຍ ມີຄວາມອດທຸນ ອົດກຳລັ້ນ ແລະ ຮັບກັນການຍາທທາງສັງຄົມ ເປັນຕົ້ນ

๑.๓ การให้เด็กได้รับผิดชอบด้วยตนเอง เช่น การจัดเก็บของใช้ส่วนตัวเข้าที่ได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย การรับประทานอาหารด้วยตนเองจนหมด การเก็บภาชนะอาหารด้วยตนเองหลังจากรับประทานอาหารเสร็จ เป็นต้น เพื่อให้เด็กได้รู้จักหน้าที่ของตนเอง และสามารถปฏิบัติได้เป็นกิจวัตรประจำวันโดยไม่ต้องมีใครรบกโก

๑.๔ การให้เด็กได้รับผิดชอบต่อส่วนรวม เช่น การให้เด็กช่วยจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกัน การเก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อเลิกใช้ การระดน้ำเมื่อใช้ห้องน้ำห้องส้วมเสร็จ การใช้น้ำตามความจำเป็น และปิดก๊อกน้ำเมื่อเลิกใช้ เป็นต้น เพื่อให้เด็กได้รู้จักหน้าที่ของตนเองในการรับผิดชอบต่อส่วนรวม

๑.๕ กิจกรรมที่สอนการปฏิบัติตามมารยาทของสังคม เช่น การไหว้และสวัสดีผู้ใหญ่ การพูดสุภาพ การยกมือและรอให้ได้รับอนุญาตก่อนพูด การก้มหลังเมื่อเดินผ่านผู้ใหญ่ การขอบคุณ เมื่อผู้อื่นช่วยเหลือหรือให้ของ เป็นต้น เพื่อเป็นการปลูกฝังการปฏิบัติตามมารยาทของสังคมที่ดีให้กับเด็ก

๑.๖ การจัดกิจกรรมการทึ้งขยะและการคัดแยกขยะ เพื่อสอนให้เด็กปฐมวัยมีวินัยในการทิ้งขยะให้ถูกที่ และถูกต้องตามประเภทของขยะ

๑.๗ กิจกรรมดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น การสอนเด็กปฐมต้นไม้ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การไม่ทำลายต้นไม้ เป็นต้น เพื่อสอนให้เด็กมีจิตสำนึกในการรักษาสภาพแวดล้อม

๑.๘ การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อเด็ก คือ ครุภัณฑ์และผู้ดูแลเด็ก ต้องจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมทั้งวัสดุสิ่งของและการเตรียมพื้นที่เพื่อให้เด็กสามารถควบคุมตนเองได้ เป็นการควบคุมสถานการณ์ ไม่ใช่ควบคุมเด็ก ด้วยการจัดโครงสร้างของสิ่งแวดล้อมที่เอื้อให้เด็กทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองได้ ใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีขนาดเหมาะสมกับเด็ก จัดวางในระดับสายตาเด็ก จัดทำสัญลักษณ์เพื่อช่วยให้เด็กหิบใช้ และจัดเก็บของเข้าที่ได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ สภาพแวดล้อมที่จัดควรมีระเบียบเรียบร้อย สะอาด สวยงาม และปลอดภัยอยู่เสมอ เด็กจะเห็นแบบอย่างของความมีระเบียบเรียบร้อยและเรียนรู้จากการเลียนแบบครู

๒. เรื่องการป้องกันเด็กจนน้ำในเด็กปฐมวัย เนื่องจากรายงานทางวิชาการ พบว่า กลุ่มเด็กเล็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ที่เสียชีวิตจากการจนน้ำ มักเกิดจากปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การไม่มีรั้วรอบแหล่งน้ำ เพื่อแบ่งแยกเด็กออกจากแหล่งน้ำ การจัดให้มีพื้นที่เล่นที่ไม่เหมาะสมให้แก่เด็ก และการที่ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก และเด็กไม่มีความรู้ในการถูชีพ/ปฐมพยาบาลผิดวิธี เป็นต้น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการบรรจุเรื่อง การป้องกันการจนน้ำในเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ในกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อให้ครุภัณฑ์และเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้สอนให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง โดยกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดแนวทางการสอนให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง หมายถึง สอนให้เด็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง เน้นการสอน “อย่าใกล้ อย่าเก็บ อย่าก้ม” และการตะโกนขอความช่วยเหลือ

๒.๑ อย่าใกล้ คือ สอนให้เด็กอย่าเดินใกล้แหล่งน้ำ อย่าเดินตามสัตว์ลงไปในน้ำ

๒.๒ อย่าเก็บ คือ สอนให้เด็กอย่าลงไปในแหล่งน้ำเพื่อเก็บลูกบolut ตุ๊กตา ของเล่น หรือสิ่งของต่างๆ

๒.๓ อย่าก้ม คือ สอนให้เด็กอย่าก้มลงไปดูในภาชนะใส่น้ำหรือแหล่งน้ำต่างๆ

รวมทั้งห้องครัวปกรของส่วนห้องถัง และครุภัณฑ์และเด็กจัดการสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ปลอดภัย เช่น จัดการแหล่งน้ำเสี่ยงที่อยู่ภายนอกอาคาร ได้แก่ ห้องน้ำ หรือบริเวณโดยรอบ เช่น ฝังกลบแหล่งน้ำที่ไม่ใช้งาน เน้นที่จัดภาชนะที่ไม่ใช้งาน สร้างรั้วกัน/ล้อมรอบแหล่งน้ำ และมีพื้นที่สำหรับให้เด็กเล่น เช่น คอกกันเด็ก รั้วกัน เพื่อแยกเด็กออกจากแหล่งน้ำ หรือลดความเสี่ยงในการเข้าถึงแหล่งน้ำได้ง่าย เป็นต้น

๓. การพัฒนาภาษาอังกฤษในเด็กปฐมวัย เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้พัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจากเด็กควรได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษ เพราะภาษาอังกฤษมีความสำคัญอย่างมากในสถานการณ์ที่ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่การพัฒนาระดับสากล และเป็นการเตรียมพร้อมเพื่อการพัฒนาคนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายที่ต้องการให้เด็กไทยสามารถใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ อีกทั้ง ผลการวิจัยทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการพบว่า เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่เรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้รวดเร็วและเกิดประสิทธิผลสูงกว่าวัยอื่นๆ จึงเป็นวัยที่เหมาะสมที่สุดที่จะได้รับการปลูกฝังและพัฒนาทางด้านภาษาอังกฤษ โดยขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อย่างน้อย ๓ ครั้ง ต่อ ๑ สัปดาห์ เป็นประจำทุกสัปดาห์

๕. การจัดกิจกรรมธรรมศึกษาในเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกรักในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม โดยขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการสอนธรรมศึกษาให้กับเด็กปฐมวัย โดยอาจเขียนพระสงฆ์ในพื้นที่มาสอนธรรมศึกษาอย่างง่ายๆ ให้กับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เดือนละ ๑ ครั้ง และครุ้งๆแล้วเด็กหนีหรือผู้ดูแลเด็กจัดกิจกรรมการสอนธรรมศึกษาให้กับเด็กด้วยตนเองสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง เป็นประจำทุกสัปดาห์

๖. การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนในเด็กปฐมวัย เนื่องจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาซึ่งแนวทางการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติตนของประชาชนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐใช้เป็นแนวทางการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอก และภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน ในขณะเดียวกันต้องมีสำนึกรักในคุณธรรม และมีความรู้ที่เหมาะสมเพื่อให้สมดุลและพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวัสดุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม จากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี เด็กปฐมวัยสามารถเรียนรู้ ซึมซับ หลักการคิดดังกล่าวจากการปฏิบัติจริง ประจำวันได้อย่างดี ผ่านการปลูกฝังของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครุครุ้งๆแล้วเด็ก และสภาพแวดล้อม ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดมาตรฐานสภาพที่พึงประสงค์ของเด็กวัย ๓ - ๖ ปี ในมาตรฐานที่ ๖ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ โดยประกอบด้วย ๓ ด้านบังคับ ๑) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติจริงประจำวัน ๒) มีวินัยในตนเอง ๓) ประยุตและพอเพียง ซึ่งจะเห็นได้ว่า เป็นทักษะพื้นฐานที่เด็กปฐมวัยทุกคนสามารถทำได้ จึงขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้แก่เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยครุครุ้งๆแล้วเด็ก สามารถออกแบบแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในเชิงบูรณาการ สอดแทรกหลักแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงลงไปในตารางกิจกรรมประจำวัน โดยคำนึงถึงบริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและชุมชน ใช้วัสดุในห้องถิ่นมาประกอบการทำสื่อกิจกรรมการเรียนรู้ และคำนึงถึงเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้เด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการปลูกฝังในเรื่องความพอเพียงตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๗. การจัดมุมหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง จัดให้มุมหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยให้พัฒนาจากสภาพอาคารและขนาดพื้นที่ห้องเรียนตามความเหมาะสมของแต่ละศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยมุมหนังสือตั้งกล่าว ใช้สำหรับให้เด็กได้ดูรูปภาพ อ่านหนังสืออินเทอร์เน็ต ฟังนิทาน ครุครุ้งๆแล้วเด็กต้องจัดกิจกรรมในมุมหนังสือเพื่อให้เด็กคุ้นเคยกับตัวหนังสือ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรส่งเสริมสนับสนุนการจัดมุมหนังสือสำหรับเด็กปฐมวัย ในรูปแบบการจัดหน้าหนังสืออินเทอร์เน็ต หนังสือภาพ หรือสมุดภาพ เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยในมุมหนังสือตั้งกล่าว ควรประกอบด้วย

๗.๑ หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้นๆ พร้อมภาพ

๗.๒ ชั้นหรือห่วงหนังสือ

๗.๓ อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื่อ พร้อม หมอน เป็นต้น

๗.๔ สมุดเขียนมีมุมหนังสือกลับบ้าน

๗.๕ อุปกรณ์สำหรับการเขียน

๗.๖ อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นเพลง สำหรับเปิดเสียงนิทานพร้อมหนังสืออินเทอร์เน็ต

เป็นต้น

๗. การกำหนดระยะเวลาการเปิดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ตามมาตรา ๑๙ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และเป็นการจัดการศึกษาในรูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การอบรมเลี้ยงดู จัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนา ห้องคันร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมตามวัยตามทักษิณภาพของเด็กแต่ละคน ประกอบกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดสรรงบประมาณค่าอาหารกลางวันให้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ วันๆ ละ ๒๐ บาทต่อคน ซึ่งเพียงพอสำหรับการเปิดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ทั้งปีงบประมาณ ดังนั้น เพื่อให้ระยะเวลาจัดประสบการณ์และส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กเล็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมเพื่อให้เด็กเล็กได้รับการศึกษาและพัฒนาเป็นไปตามวัยแต่ละช่วงอายุ สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย อีกทั้ง เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองในการดูแลบุตรหลาน รวมทั้งเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณค่าอาหาร กลางวันที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จำนวน ๒๕๕ วัน มีประสิทธิภาพ โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้จ่ายงบประมาณอย่างครบถ้วนตามจำนวนที่ได้รับการจัดสรร จึงขอความร่วมมือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดทุกแห่ง พิจารณาให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเปิดการเรียน การสอนตลอดทั้งปีงบประมาณ (ยกเว้นวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดนักขัตฤกษ์) โดยไม่มีการปิดการเรียน การสอน

๘. การตรวจติดตามผลการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจ่ายตัวอยู่ทุกจังหวัด ทั่วประเทศ และมีจำนวนมาก ทำให้หน่วยงานในระดับส่วนกลางไม่สามารถตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้อย่างครอบคลุมทุกพื้นที่ ส่งผลต่อมาตรฐานและคุณภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดังนั้น เพื่อให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการตรวจติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่ จึงขอความร่วมมือ ผู้ว่าราชการจังหวัด ในฐานะประธานคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กปฐมวัยระดับจังหวัด ตามคำสั่ง คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๔ สั่ง ณ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ ได้ติดตาม ตรวจสอบ หรือสั่งการให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการลงพื้นที่ติดตามผลการดำเนินงาน ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในจังหวัด เพื่อรับทราบสภาพปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากส่วนราชการในพื้นที่หรือในระดับส่วนกลาง เพื่อเป็นการยกระดับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐาน และมีคุณภาพสูงขึ้น โดยขอให้จังหวัดรายงานผลการติดตามดังกล่าวให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

โทร. ๐ - ๒๑๔๗ - ๕๐๒๑-๓ ต่อ ๔๓๐-๔๓๐

โทรสาร ๐ - ๒๒๔๗ - ๕๐๒๑-๓ ต่อ ๔๓๔

ที่ว่าการที่จังหวัด

ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๕๖๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

ศ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการป้องกันเด็กจนน้ำในเด็กปฐมวัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๒๒๙๖ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๐

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือแจ้งซักซ้อมการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยรวมถึง เรื่อง การป้องกันเด็กจนน้ำ ในเด็กปฐมวัย โดยขอให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบรรจุเรื่องการป้องกันการจนน้ำในเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ ในกิจกรรมการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อให้ครุภูดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้สอนให้เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรู้จัก แหล่งน้ำเสี่ยง เมนการสอน “อย่าใกล้ อย่าเก็บ อย่าก้ม” และการทะgonของความช่วยเหลือ รวมทั้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และครุภูดูแลเด็กจัดการสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ปลอดภัย รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พิจารณาแล้วเพื่อให้การดำเนินการ เรื่อง การป้องกันเด็กจนน้ำในเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นไปด้วยความเรียบร้อย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้ กำหนดแนวทางการป้องกันเด็กจนน้ำในเด็กปฐมวัย โดยขอให้จังหวัดแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

๑. การใช้สร่าวyer ว่าเด็กน้ำหรืออ่างเล่นน้ำในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มี สร่าวyer น้ำมารฐาน อ่างเล่นน้ำ หรือสร่าวyer น้ำในรูปแบบต่างๆ เช่น สร่าวyer น้ำเคลื่อนที่ หรือสร่าวyer เด่นน้ำ สำเร็จรูป หรือสร่าวyer เด่นน้ำอื่นๆ ที่ประยุกต์ใช้จากการสอนให้เด็กปฐมวัยรู้จักศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสอนให้เด็กปฐมวัยรู้จักอันตรายจากการจนน้ำ การรู้จักหลีกเลี่ยงการเล่นใกล้แหล่งน้ำเสี่ยง การทะgonช่วยเหลือเมื่อเพื่อนจนน้ำ เป็นต้น และหากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใดที่มีศักยภาพสามารถจัดหลักสูตรสอนว่าเด็กน้ำเพื่ออาชีวกรดสำหรับเด็กปฐมวัยได้อย่างปลอดภัยโดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการว่าเด็กน้ำดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดและทั่วถึง ก็สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนว่าเด็กน้ำเพื่ออาชีวกรดให้กับเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้ โดยต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็กเป็นสำคัญ

๒. เกณฑ์ความปลอดภัยสำหรับการป้องกันการจนน้ำในเด็กปฐมวัย ให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์ การเฝ้าระวังดูแลปกป้องคุ้มครองเด็ก และการสอนเด็กให้รู้จัก กฎหมายและความปลอดภัย สอดคล้องตามเกณฑ์ความปลอดภัยสำหรับการป้องกันการจนน้ำในเด็กที่สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข กำหนด ดังนี้

๒.๑ การจัดสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กให้ปลอดภัย

๒.๑.๑ กำจัดแหล่งน้ำที่ไม่จำเป็นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและบริเวณละ>tagศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น เนื้อออกจากการถังทึบเมื่อไม่จำเป็นต้องใช้

๒.๑.๒ แยกเด็กออกจากแหล่งน้ำ เช่น สร้างรั้วกันประตูไม่ให้เด็กเข้าใกล้แหล่งน้ำได้ ปิดฝาถังน้ำ ตุ่มน้ำ เป็นต้น

๒.๑.๓ แยกพื้นที่เด็กเล่นออกจากแหล่งน้ำ โดยมีรั้วกันแหล่งน้ำในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หรือบริเวณละ>tagศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

/๒.๒ การเฝ้าระวัง...

๒.๒ การฝ่าระวังดูแล ปกป้องคุ้มครองเด็ก

๒.๒.๑ ไม่ให้เด็กอยู่ในหรือใกล้แหล่งน้ำโดยลำพัง เช่น นั่งเล่นน้ำในอ่างน้ำกระลัง
หรือเล่นใกล้บ่อน้ำ ร่องน้ำ เป็นต้น

๒.๒.๒ ขณะเด็กอยู่ใกล้หรืออยู่ในแหล่งน้ำ ผู้ดูแลเด็กต้องเฝ้าดูแลเด็กตลอดเวลา
ไม่ให้เด็กเล่นใกล้แหล่งน้ำตามลำพัง

๒.๒.๓ ผู้ดูแลเด็กต้องได้รับการฝึกปฐมพยาบาลเด็กจนน้ำที่ถูกวิธี โดยการพยายามปอด
ด้วยวิธีเป่าปากในกรณีที่ผู้จมน้ำไม่หายใจ เป็นต้น

๒.๓ การสอนเด็กให้รู้จักกฎหมายและความปลอดภัย

๒.๓.๑ สอนให้เด็กวัยนี้รู้จักหลักใกล้แหล่งน้ำเมื่อยุ่งตามลำพัง

๒.๓.๒ สอนให้เด็กใช้ชุดพเมื่อต้องเดินทางทางน้ำ

๒.๓.๓ สอนเลี้ยงตัวเมื่อตกน้ำ เพื่อให้ผลพันน้ำขึ้นขณะ และสอนให้ว่ายน้ำระยะสั้นๆ
เพื่อให้ตระหนัยเข้าฝึกได้

๓. การสอนให้เด็กรู้จักแหล่งน้ำเสี่ยง เน้นการสอน “อย่าใกล้ อย่าเก็บ อย่าก้ม” และการตะโภน
ขอความช่วยเหลือ

๓.๑ อย่าใกล้ คือ สอนให้เด็กอย่าเดินใกล้แหล่งน้ำ อย่าเดินตามสัตว์ลงไปในน้ำ

๓.๒ อย่าเก็บ คือ สอนให้เด็กอย่าลงไปในแหล่งน้ำเพื่อเก็บลูกบลอก ตุ๊กตา ของเล่น
หรือสิ่งของต่างๆ

๓.๓ อย่าก้ม คือ สอนให้เด็กอย่าก้มลงไปดูในภาชนะใส่น้ำหรือแหล่งน้ำต่างๆ

๔. การสอนให้ครูผู้ดูแลเด็ก และเด็กรู้จักการช่วยเหลือคนตกน้ำหรือจมน้ำ โดยเน้นหลัก
“ตะโภน โยน ยืน”

๔.๑ ตะโภน การสอนให้เด็กตะโภนขอความช่วยเหลือเมื่อตกอยู่ในอันตราย หรือมีเพื่อน
จมน้ำ

๔.๒ โยน สอนให้โยนอุปกรณ์ที่ไม่มีเชือกผูก เช่น ขวดน้ำพลาสติก ถังแก๊ลลอน โดยโยน
อุปกรณ์หลายๆ ใบ และโยนให้ตัดตรงหน้าผู้ประสบภัย และสอนให้โยนอุปกรณ์ที่มีเชือกผูก เช่น ถังแก๊ลลอน
ผูกเชือก ถุงเชือก โดยโยนอุปกรณ์ให้ข้ามศีรษะผู้ประสบภัยเพื่อให้เชือกดักลงไปกระแทบทับตัวผู้ประสบภัย เป็นต้น

๔.๓ ยืน สอนให้ยืนอุปกรณ์ เช่น ไม้ โดยผู้ยืนต้องยื่นตัวลงต่ำ เพื่อไม่ให้ถูกผู้ประสบภัย
ดึงตกน้ำ และยืนอุปกรณ์ไปด้านข้างของผู้ประสบภัยแล้วจึงวัดอุปกรณ์เข้าไปหาตัวผู้ประสบภัยเพื่อหลีกเลี่ยง
ไม่ให้อุปกรณ์โดนหน้าผู้ประสบภัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

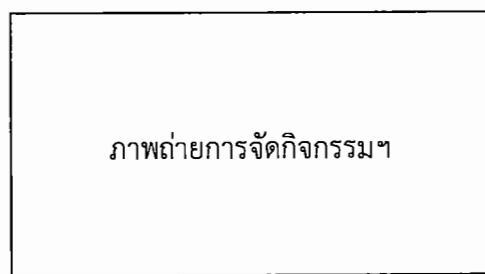
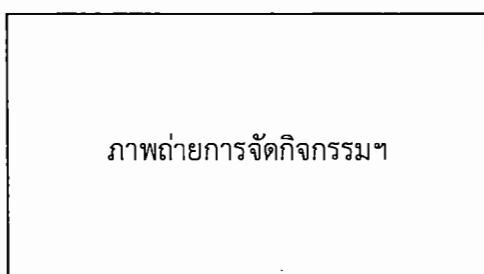
โทร. ๐ - ๒๖๔๑ - ๘๐๒๑-๓ ต่อ ๔๐๓-๔๑๐

โทรสาร ๐ - ๒๖๔๑ - ๘๐๒๑-๓ ต่อ ๔๑๘

แบบรายงาน
การจัดกิจกรรมตามแนวทางการดำเนินการเพื่อป้องกันเด็กจนน้ำในเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

*****

๑. ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก .....
    สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น .....
    อำเภอ ..... จังหวัด .....
๒. ข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง □)
๒.๑ เป็นศูนย์ฯ ที่ อปท. จัดตั้งเอง □   รับถ่ายโอน (โปรดระบุ .....)
๒.๒ จำนวนบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก รวมทั้งสิ้น ..... คน แยกเป็น¹
    (๑) ครูผู้ดูแลเด็ก (ข้าราชการ)   จำนวน ..... คน
    (๒) ผู้ดูแลเด็ก (พนักงานจ้าง)   จำนวน ..... คน
๒.๓ จำนวนเด็กในศูนย์ฯ รวมทั้งสิ้น ..... คน แยกเป็น²
    (๑) เด็กเล็กอายุ ๒ ปี   จำนวน ..... คน
    (๒) เด็กเล็กอายุ ๓ ปี   จำนวน ..... คน
    (๓) เด็กเล็กอายุ ๔ ปี   จำนวน ..... คน
    (๔) เด็กเล็กอายุ ๕ ปี   จำนวน ..... คน
๒.๔. ข้อมูลสภาพอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก³
    มีอาคารเป็นของตนเอง หรือไม่ (กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง □)
     มีอาคารเป็นของตนเอง   ไม่มีอาคารเป็นของตนเอง
    (ปัจจุบันใช้อาคารของ (ระบุ .....))
๓. รายละเอียดกิจกรรม/โครงการ/แนวทางการดำเนินการเพื่อป้องกันเด็กจนน้ำในเด็กปฐมวัยฯ
- ๓.๑ ชื่อกิจกรรม/โครงการ/แนวทาง .....
- ๓.๒ วัตถุประสงค์ .....
- ๓.๓ เป้าหมาย .....
- ๓.๔ ผลที่คาดว่าจะได้รับ .....
- ๓.๕ ภาพถ่ายการจัดกิจกรรมฯ อย่างน้อย ๑๐ ภาพ (ภาพถ่ายต้องมีความคมชัด และเป็นภาพสีเท่านั้น)

ลงชื่อ ..... ผู้รายงาน
(.....)

ตำแหน่ง นายกเทศมนตรี/นายก อบจ./อบต. ....
วันที่ ..... เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑